

L'IMAGINARI VIATGE DEL QUIXOT PEL Penedès (i II)

Es demostra l'autenticitat del mapa del viatge del Quixot pel Penedès

Carles Querol i Rovira

La investigació històrica ha demostrat l'autenticitat del mapa de l'imaginari viatge de Don Quijote a través del Penedès i ha permès identificar i conèixer els seus creadors. Es tracta, efectivament, d'un document cartogràfic molt singular, l'original del qual es conserva a la Biblioteca Nacional de Madrid. Va ser dibuixat el 1780 per un dels millors geògrafs del segle XVIII, amb l'assessorament d'un prestigiós capità d'enginyers del regnat de Carles III.

Com diuen els manuals de psicologia més elementals, qualsevol notícia provoca diferents reaccions en els ciutadans que van des de la curiositat fins al menyspreu, passant per la indiferència, la incredulitat o l'escepticisme.

Un mes després de la publicació, el passat 15 d'octubre, al 3d8

Al segle XXI els viatgers manxecs que venen al Penedès ja no són genets estafolers dalt d'un esquelètic Rocinante, sinó camioners que cavalquen sobre enormes dipòsits rutilants carregats amb vint-i-cinc mil litres de vi furtiu. (Foto cedida pel Ministerio de Educación y Ciencia. CNICE)

del reportatge sobre l'imaginari viatge del Quixot pel Penedès, podem certificar que els manuals

no enganyen i que hem estat testimonis d'aquestes actituds, tal i com era de preveure, entre

els penedesencs que el van llegir. Hauria passat exactament el mateix si s'hagués tractat del federalisme asimètric, del transfuguisme torrellenc, del forat de la capa d'ozó, de la idoneïtat del famós adhesiu de l'ase, de la impagable contribució de Michael Moore a favor de la reelecció de George W. Bush -encara que pretengués donar suport a Kerry-, de les darreres cançons de Leonard Cohen, de si Arafat va ser un terrorista o un il·luminat, o de les seleccions esportives catalanes.

Aquells que s'hi han interessat comenten que la recent troballa d'un mapa del viatge del Quixot pel Penedès és una notícia curiosa de la qual es poden fer diverses aplicacions. Tenen raó. Per citar només tres exemples: hi ha hagut un professor de literatura del Penedès que ens va demanar una còpia del mapa per ensenyar-lo als seus alumnes com un pretext per parlar després de la novel·la de Cervantes, i un sospitos amic que ens ha proposat que en féssim una novel·la. Un altre cas semblant és el de la regidora de Cultura de l'Ajuntament de Sitges, que s'ha atrevit a incloure'ns en un cicle de conferències que se celebrarà el 2005 amb motiu del quart centenari de la primera edició de la novel·la. I això que el Quixot no va passar pel Garraf!

Entre els qui mostren menyspreu destaquen els qui creuen que es tracta d'un tema banal que no mereix perdre-hi ni un moment i que hi ha qüestions més importants per tractar. Ben mirat, també tenen raó. Un d'ells, un pagès que des que el coneixem sempre es queixa del mateix -i que sempre s'oblida que el seu pare i el seu avi ja se'n queixaven-, ens va retreure amb ironia la paradoxa entre el discret i imaginari viatge del Quixot des de la Manxa intentant passar desapercebut pels camins amagats del Penedès, i la realitat de quatre-cents anys després, quan els grans camions-cisterna que transporten vi d'aquella denominació d'origen entren a la nostra per la porta gran, burlant totes les lleis i tots els controls dels governs de dretes i d'esquerres, a través de l'aparador d'autopistes i autovies, amb el greuge que això comporta per als pagesos penedesencs.

No hi havíem caigut, però, efectivament, és una paradoxa pertinent. Més que una paradoxa, és una ignomínia amb la qual no solament no tenim res a veure, sinó que ens sentim solidaris amb el pagès en qüestió i amb tots els altres afectats.

Finalment, els qui es declaren escèptics reclamen més concreció i, si és possible, que es mostri que tot plegat no és una enganyifa. Aquests també tenen raó. Un bon amic, catedràtic d'història a la universitat, se'ns va queixar de la manca de rigor i ens va emplaçar a aixecar el nivell i convertir aquell senzill article en una cosa bastant semblant a una tesi doctoral. Això és el que intentarem fer avui, amb totes les limitacions d'espai pròpies d'un reportatge periòdic, descobrint qui era Tomás López, el cartògraf que va dibuixar el mapa de l'itinerari del Quixot pel Penedès; qui era José de Hermosilla, el capità d'enginyers que el va assessorar després de trepitjar els camins manxecs, aragonesos i catalans, i si el mapa en qüestió és o no és autèntic.

Si el lector es troba entre els curiosos i els escèptics, li interessarà seguir llegint aquest article, però si és dels que estan capficats per temes més transcendents, que no perdi el temps i giri full, si encara no ho ha fet, ja que per a vostè aquesta epístola no és d'avui.

(continua a la pàgina següent)

Venda Especial

Per renovació de catàleg liquidem peces d'excel·lent qualitat a preu de cost

W.V. VALENTÍ

MOBLES • TAPISseries • LLUMS
OBJECTES DECORATIUS

Vilanoveta - Sant Pere de Ribes - Horari de 10 a 13 i de 16 a 20
Diumenges i Festius de 10 a 13

Dr. Jordi Torné i Barrio

Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia
Col·legiat núm. 18776

Hores concertades
Tel. 609 423 424 (matins)

Rbla. Catalunya, 87 2 n A
08008 Barcelona